

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Косяк А. П., канд. екон. наук, доцент, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків, Гречкін Ю. В., директор Вовчанського технікуму ХНТУСГ імені П. Василенка, Харківська обл., м. Вовчанськ

Особливе місце в системі національної економічної безпеки займають проблеми економічної безпеки підприємств. Головною метою економічної безпеки підприємств є гарантія їх стабільності й максимально ефективного функціонування та високий потенціал розвитку в майбутньому.

Проблеми економічної безпеки підприємств досліджували в працях такі вчені, як Андрощук Г.А., Бланк І.А., Барановський О.І., Горячева К.С., Грунін О.А., Геєць В.М., Гічова Н.Ю., Васильців Т.Г., Козаченко Г.В., Камлик М.І., Куркін Н.В., Мунтіян В.І., Момот Т.В., Пономарьов В.П., Пірятінська І.В., Крайнів П.П., Кушнірук А.О., Федосова О.В. та інші.

Економічна безпека підприємств (ЕБП) відіграє визначальну роль у зміцненні підприємств і характеризується сукупністю якісних та кількісних показників, найважливішим серед яких є рівень економічної безпеки.

До основних складових елементів ЕБП відноситься: фінансова безпека, кадрова (інтелектуальна) безпека, інформаційна безпека, техніко-технологічна безпека, екологічна безпека, силова безпека, політико-правова безпека.

Бланка І. А. вважає, що фінансова безпека підприємства є кількісно та якісно детермінованим рівнем фінансового стану підприємства, який забезпечує стабільний захист його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, параметри якого створюють необхідні передумови фінансової підтримки його стійкого зростання в нинішньому й перспективному періоді [1, с. 24].

На думку Горячева К. С., фінансова безпека – це такий фінансовий стан підприємства, який характеризується, по-перше, збалансованістю та якістю сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, котрі використовуються підприємством; по-друге, стійкістю до внутрішніх та зовнішніх загроз; по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію власних фінансових інтересів, місії та завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів; по-четверте, забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи [2].

Фінансова безпека підприємств за ринкових умов господарювання є провідною та вирішальною. Про її стан свідчить рівень рентабельності підприємств, доступ до банківських кредитів, ліквідність грошових коштів, курсова вартість цінних паперів, оптимальна структура капіталу тощо.

Фінансова безпека підприємств розглядає та регулює питання фінансово-економічної стабільності, стійкості, платоспроможності та здатності до розвитку.

Самостійність підприємства забезпечується відсутністю стороннього втручання в систему управління підприємством.

Стійкість передбачає стабільність і безперервність протікання на підприємстві процесів, його здатність витримувати негативний вплив факторів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Здатність до розвитку проявляється в адаптації підприємства до нестабільного і динамічного середовища діяльності та характерна для будь-якої нормально функціонуючої системи [3].

Умовою стабільності та адаптивності підприємства в ринковій економіці є не тільки глибоке розуміння загальних закономірностей розвитку економічної системи, а й наявність усього спектру новітньої інформації про те, що ж відбувається в займаному ним сегменті ринку [4].

Фінансово-економічна безпека підприємства – це фінансово-економічний стан, що забезпечує захищеність його фінансово-економічних інтересів від наявних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування та створює необхідні фінансово-економічні передумови для стійкого розвитку в поточному та довгостроковому періодах.

При формуванні системи фінансово-економічної безпеки підприємств варто враховувати його специфіку та загрози, які можуть зашкодити його нормальному функціонуванню і розвитку.

Таким чином, фінансова безпека підприємства – це одна із складових економічної безпеки підприємства, яка дає змогу забезпечити фінансову стійкість і незалежність підприємств у перспективі при ефективному використанні фінансових ресурсів підприємств, а це, у свою чергу, дає можливість самостійно розробляти та запроваджувати найвигіднішу фінансову стратегію.

На сучасному етапі розвитку нашої країни забезпечення фінансової безпеки підприємства потребує досягнення певного рівня його фінансово-економічного стану, який є фундаментом для подальшої успішної реалізації його стратегічних планів. Українські підприємства змушені адаптуватися до умов політичної та соціально-економічної нестабільності та вести пошук адекватних рішень найскладніших проблем.

Список використаної літератури:

1. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / Бланк И.А. – 2-е изд. – К.: Эльга, 2009. – 784 с.
2. Горячева К.С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / К. С. Горячева. – К.: НАУ, 2006. – 17 с.
3. Куркин Н.В. Управление экономической безопасностью развития предприятия: Монография. – Д.: АРТ-ПРЕСС, 2004. – 452 с.
4. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємства України: стратегія та механізм зміцнення: Монографія. – Львів: Арал, 2008. – 384 с.